Dosarul nr.2-12634/25
2-25083669-12-2-12062025-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

09 octombrie 2025 mun. Chişinău

Judecătorul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) Lorina Ciubotaru examinând în procedura cererilor cu valoare redusă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de depusă de avocatul Staruș Denis în interesele lui Plești Dumitru împotriva lui Bodiu Eduard cu privire la încasarea datoriei, penalității şi cheltuielilor de judecată

c o n s t a t ă:

ÎN FAPT

1. Prin mandatul nr.2247436 din 13 martie 2025 avocatul Denis Staruș a fost împuternicit de Dumitru Plești să-i reprezinte interesele în instanțele de judecată cu dreptul de a semna și depune cererea de chemare în judecată etc. (f.d.4).

2. La 10 iunie 2025 avocatul Denis Staruș a depus în interesele lui Dumitru Plești cerere de chemare în judecată împotriva lui Eduard Bodiu, prin care a solicitat încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului a datoriei la împrumutului acordat în sumă de 5 000 euro, a penalităților de întârziere conform pct. 6 din contractul de împrumut nr. ***** din 10.11.2023 în mărime de 12 750 euro pentru 17 luni de întârziere și cheltuielilor de judecată compuse din taxa de timbru în mărime de 200 lei, taxa de stat în mărime de 10 997,62 lei și cheltuielile de asistență juridică.

3. În motivarea cererii avocatul Denis Staruș menționează că la 10 noiembrie 2023 Dumitru Plești a încheiat cu Eduard Bodiu contractul de împrumut cu nr. *****, autentificat notarial de către notarul public Lucia Popa, potrivit căruia ultimul a luat cu împrumut de la reclamant suma de 5 000 euro, echivalentul a 95 641,00 lei, pe care s-a obligat să-i restituie până la 17.11.2023. Cu toate acestea, deși a fost telefonat de mai multe ori, pârâtul nu-și execută obligațiile asumate și nu dorește să ramburseze suma de 5 000 euro.

4. Indică că, potrivit pct. 6 din contract, „în cazul reținerii achitării sumei în termenul indicat la pct. 2 din contract, împrumutatul va fi obligat să plătească penalități de întârziere de 0,5% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere”. Astfel, reclamantul consideră că pârâtul este obligat să achite o penalitate pentru perioada întârzierii, calculată începând cu 10.11.2023 până la 10.06.2025, ziua depunerii acțiunii (17 luni), în mărime de 12 750 euro, calculată astfel: 5 000 euro (datoria) x 0,5% x 510 zile (17 luni) = 12 750 euro.

5. Menționează că întru soluționarea litigiului pe cale amiabilă, la 07 aprilie 2025 s-a expediat în adresa pârâtului o notificare și care a fost recepționată la 09 aprilie 2025, prin care i-a solicitat ca în termen de 7 zile din momentul recepționării notificării să-i restituie suma de 5 000 euro cu titlul de împrumut și suma de 12 750 euro cu titlul de penalitate. Totodată, a

preîntâmpinat pârâtul că în cazul în care nu-și va onora obligațiile, va depune cerere de chemare în judecată. La prezenta notificare reclamantul nu a primit răspuns și nici suma de bani nu i-a fost rambursată.

CHESTIUNI DE PROCEDURĂ

6. Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) Lorina Ciubotaru din 17.06.2025, cererea de chemare în judecată a fost acceptată spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă (f.d. 14).

7. Pârâtul Eduard Bodiu nu a depus referință la cererea de chemare în judecată, deși copia acțiunii împreună cu anexele și încheierea din 17 iunie 2025 au fost recepționate de către acesta la 18 iulie 2025, potrivit avizului de recepție DS8024521480AS (f.d.17) și judecătorul a soluționat cauza în baza materialelor anexate la dosar în conformitate cu art. 276^4 alin. (2) Codul de procedură civilă

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

8. Articolul 118 Codul de procedură civilă:

> „(1) Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel”.

9. Articolul 130 din Codul de procedură civilă,

> „(1) Instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.”

10. Articolul 239 din Codul de procedură civilă,

> „Hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.”

11. Articolul 240 din Codul de procedură civilă,

> „(1) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.”

12. Articolul 276^2 din Codul de procedură civilă,

> „Dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobânzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.”

13. Articolul 276^4 din Codul de procedură civilă,

> „Instanța soluționează cauza și adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea judecătorească

adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod."

14. Art. 94 din Codul de procedură civilă,

„(1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului".

15. Art. 10 din Codul civil,

„(1) Persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară.
(2) Neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege".

16. Art. 11 din Codul civil,

„(1) Buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic.
(2) În special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament".

17. Conform art. 308 Codul civil,

„Act juridic civil este manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinţei îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice civile.

18. Art. 774 din Codul civil,

„(1) În virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face".

19. Art. 775 din Codul civil,

„(1) Debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei".

20. Art. 776 din Codul civil,

„Obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii".

21. Art. 858 din Codul civil,

„(1) Temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii.
(2) Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit".

22. Art. 947 din Codul civil,

„(1) Clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).
(2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă.
(3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere.
(4) Părţile pot conveni asupra unei penalități mai mari decît prejudiciul.
(5) Debitorul nu este obligat să plătească penalitate în cazul în care neexecutarea obligației este justificată.
(6) Nulitatea obligației atrage nulitatea clauzei penale. Nulitatea clauzei penale nu atrage nulitatea obligației”.

23. Art. 1242 din Codul civil,

„(1) Prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date”.

24. Art. 1247 din Codul civil,

(1) Împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobînzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi pînă la expirarea termenului. O asemenea restituire are ca efect rezoluțiunea împrumutului.
(3) În cazul în care a împrumutat o sumă de bani, împrumutatul are obligaţia de a restitui suma nominală primită fără a ţine cont de variaţiile valorii banilor.

MOTIVAREA INSTANȚEI

25. Studiind materialele cauzei în raport cu legislația relevantă, instanța de judecată reține următoarele.

26. Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că la 10 noiembrie 2023 Dumitru Plești în calitate de împrumutător și Eduard Bodiu în calitate de împrumutat au încheiat contractul de împrumut nr. *****, autentificat de notarul Lucia Popa, potrivit căruia împrumutătorul a dat în proprietatea împrumutatului suma de bani în valoare de 5 000 euro, care conform cursului BNM la data semnării contractului constituie suma de 95 641,00 lei, iar împrumutatul s-a obligat să restituie împrumutătorului banii în aceeași sumă până la 17 noiembrie 2023 (f.d. 8-9).

27. Ulterior, avocatul Denis Staruș acționând în interesele lui Dumitru Plești a expediat în adresa lui Eduard Bodiu pretenție de restituire benevolă a împrumutului acordat în sumă de 5 000 euro și achitarea penalității în sumă de 12 750 euro, care potrivit avizului de recepție DS8020485438AS a fost recepționată de către pârât la 09 aprilie 2024 (f.d.10-11).

28. La caz, instanța de judecată reține că din sensul prevederilor art.308 Codul civil în coroborare cu art.1242 Codul civil rezultă că contractul de împrumut reprezintă o înțelegere (acord de voință) conform căreia împrumutătorul se obligă să dea în proprietate împrumutatului

bani sau alte bunuri fungibile, iar ultimul se obligă să restituie aceiaşi sumă de bani sau bunuri de același gen, calitate sau cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

29. Contractul de împrumut impune condiția ca în cazul împrumuturilor băneşti predarea cu titlu de împrumut în vederea încheierii contractului să fie efectuată în aşa mod încât împrumutatul să poată dispune de sumele împrumutate din momentul acordării împrumutului.

30. În acest context, instanța de judecată reține că reclamantul a făcut dovada raportului obligațional existent între părți, or prin contractul de împrumut autentificat notarial nr. ***** din 10 noiembrie 2023 se atestă transmiterea sumei de 5 000 euro către pârât și obligația acestuia de a o restitui până la data de 17.11.2023. Întrucât pârâtul nu a executat obligația la scadență și nu a prezentat nicio justificare pentru neexecutare, instanța constată că sunt întrunite condițiile art. 774, art. 858 alin. (1) și (2), art. 1242 și art. 1247 alin. (1) din Codul civil, care conferă creditorului dreptul de a pretinde executarea obligației. Totodată, comportamentul pârâtului în raport cu neexecutarea obligației stabilite prin contractul de împrumut încalcă standardul de bună-credință reglementat de art. 10, art. 11 și art. 775 din Codul civil.

31. Or, pârâtul nu a prezentat nicio probă care ar infirma existența datoriei sau achitarea parțială a sumei solicitate în conformitate cu art. 118 Codul de procedură civilă, deși a făcut cunoștință cu cererea de chemare în judecată înaintată împotriva sa, nu a negat acest aspect.

32. Prin urmare, instanța apreciază că Dumitru Pleșca este îndreptățit de a pretinde încasarea sumei de 5 000 euro cu titlu de datorie la împrumutul acordat pentru care se va dispune încasarea acestei sume din contul pârâtului în contul reclamantului în valută națională conform cursului oficial al BNM la data executării hotărârii.

33. Referitor la încasarea penalității, instanța de judecată reține că, potrivit principiului forței obligatorii a contractului, clauza penală are efecte obligatorii între părțile contractante și se impune a fi respectată întocmai, inclusiv de instanțele de judecată. Prin urmare, existența și întinderea prejudiciului este determinată anticipat, prin acordul de voință al părților.

34. Din materialele cauzei rezultă că pârâtul nu și-a executat obligația de rambursare a împrumutului în termenul stabilit, fiind în întârziere de la 17 noiembrie 2023.

35. Potrivit pct. 6 din contractual de împrumut din 10 noiembrie 2023, în cazul reținerii achitării sumei în termenul indicat la pct. 2 din contract, împrumutatul va fi obligat să plătească penalități de întârziere în mărime de 0,5% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere.

36. Conform calculului explicat de reprezentantul reclamantului în cererea de chemare în judecată, penalitatea a fost calculată începând cu 10 noiembrie 2023 până la 10 iuie 2025, ziua depunerii acțiunii (17 luni), în mărime de 12 750 euro, după cum urmează: 5 000 euro (datoria) x 0,5% x 510 zile (17 luni) = 12 750 euro.

37. Instanța de judecată reține că, potrivit jurisprudenței constante a Curții Supreme de Justiție, penalitatea nu poate depăși valoarea datoriei principale, iar depășirea acestei limite denotă caracterul vădit excesiv al sancțiunii, ceea ce justifică reducerea ei în temeiul art. 953 alin. (3) Cod civil (decizia nr. 2rac-269/22 din 30 iulie 2025).

38. La caz, cuantumul penalității în mărime de 12 750 euro în raport cu cuantumul datoriei în mărime de 5 000 euro dispusă spre încasare este disproporționat de mare, or atunci când penalitatea se calculează zilnic ca procent din datoria restantă, fără un plafon sau alt mecanism de limitare, ea devine întotdeauna disproporționată dacă ajunge să depășească datoria restantă.

39. Această disproporționalitate rezultă din însăși natura cumulativă a formulei de calcul. O penalitate procentuală zilnică generează o creștere exponențială a cuantumului datorat, indiferent de circumstanțele concrete ale întârzierii, de durata acesteia sau de eventualele eforturi ale debitorului de a remedia situația. În asemenea condiții în care penalitatea nu este corelată nici cu durata întârzierii, nici cu prejudiciul efectiv suferit de creditor, rezultatul devine o sancțiune punitivă care nu mai îndeplinește funcția esențială de a evalua în mod anticipat și rezonabil prejudiciul posibil. Astfel, atunci când obligația are ca obiect o creanță pecuniară, este disproporționată situația în care penalitatea exprimată procentual depășește valoarea datoriei din care este calculată.

40. Prin urmare, instanța de judecată va dispune reducerea clauzei penale disproporționat de mari prin micșorarea penalității până la valoarea datoriei de bază dispusă spre încasare și va dispune încasarea unei penalități în mărime de 5 000 euro (în valută națională conform cursului oficial al BNM la data executării hotărârii), pentru a nu depăși cuantumul datoriei de bază, or principiul proporționalității între prejudiciu și sancțiune urmează să fie respectat.

41. Cu referire la cheltuielile de judecată ce urmează să fie încasate din contul pârâtului, instanța de judecată reține că, potrivit confirmărilor de achitare a notei de plată din 09.06.2025, reclamantul a achitat suma de 10 997,62 lei cu titlul de taxă de stat (f.d. 2) și suma de 200 lei cu titlul de taxă de timbru (f.d. 3).

42. În temeiul art. 94 din Codul de procedură civilă, instanța urmează să compenseze reclamantului cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii. Astfel, dat fiind faptul că instanța va dispune încasarea sumei de 5 000 euro cu titlul de datorie și 5 000 euro cu titlul de penalitate, instanța va dispune încasarea taxei de stat proporțional părții admise din pretenții, adică în mărime de 6 288,43 lei. Totodată, se va încasa și taxa de timbru în mărime de 200 lei.

43. Instanța de judecată mai remarcă că, deși reclamantul a solicitat încasarea cheltuielilor de asistență juridică, acesta nu a specificat care este cuantumul acestei sume. Mai mult, la materialele cauzei nu se regăsește nici un înscris care să confirme aceste cheltuieli. Din aceste considerente, pretenția privind compensarea cheltuielilor de judecată în această parte urmează să fie respinsă ca neîntemeiată.

44. În temeiul art. 774, 776, art. 858 alin. (2), 1242, art.1247 alin. (1) Codul civil, art. 94, 238-241, 243, art. 2762-2764 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e :

Se admite parțial cererea de chemare în judecată, depusă de avocatul Staruș Denis în interesele lui Plești Dumitru împotriva lui Bodiu Eduard cu privire la încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Bodiu Eduard în beneficiul lui Plești Dumitru datoria la împrumutul acordat în baza contractului de împrumut nr. ***** din 10 noiembrie 2023 în sumă de 5 000 (cinci mii) euro și penalitatea în sumă de 5 000 lei (cinci mii) euro, iar în total suma de 10 000 (zece mii) euro, în valută națională conform cursului oficial al BNM la data executării hotărârii, precum și cheltuielile de judecată, compuse din taxa de stat în sumă de 6.288,43 lei (șase mii două sute optzeci și opt de lei și 43 de bani) și taxa de timbru în sumă de 200 lei (două sute de lei).

În rest acțiunea se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile, de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Judecător **Lorina Ciubotaru**

Copia corespunde originalului